

Ihminen ja kohtalo

Pekka Ervastin esitelmä 1.4.1918

Kaikki ihmiset, yksin materialistitkin, uskovat kohtaloon. Tällä en tarkoita mitään yliluonnollista tai käsittämätöntä, vaan selvää tieteellistä todistelua. He uskovat kohtaloon sentähden, että he uskovat nk. syyn ja seurauksen lakiin. Sillä kun me uskomme syyn ja seurauksen lakiin, emmekö tarkoita sillä ainoastaan sitä, että tuossa koneellisessa luonnossa luonnon lait vaikuttavat, että ne siinä vallitsevat. Sentähden on syyn ja seurauksen laki luonnollisesti selvä. Me tarkoitamme sillä sitten vielä sitä, että me uskomme lain vallitsevan ihmisenkin elämässä. Ei se tapahdu millään mystillisellä tavalla, vaan aivan peräti materialistis-tieteellisellä tavalla. Kaikki ihmiset uskovat kohtaloon siinä merkityksessä, että kaikilla asioilla on jokin syy, ja että kaikilla asioilla on myöskin jokin seuraus. Ja näin tapahtuu myös meidän elämässämme. Me voimme esim. lausua jonkin ajattelemattoman sanan, josta saattaa olla jokin seuraus. Se on saattanut loukata jotakin henkilöä, ja se puolestaan vaikuttaa hänen käytökseensä. Sillä tavoin siis on loukkauksellakin saattanut olla omat seurauksensa; sillä on saattanut olla seurauksensa toisiin ihmisiin nähden. Me näemme tämän lain vallitsevan myöskin ihmiskunnan historiassa. Me näemme, kuinka historiallinen kehitys aivan kuin punoutuu joistakin langoista. Yleisestä historiasta voidaan nähdä, että historiassa vallitsee laki. Siinä vallitsee syyn ja seurauksen laki. Me uskomme, ettei mitään maailmassa tapahdu syyttä. Jokaisella asialla on syynsä ja seurauksensa. Tämä laki vaikuttaa luonnossa, mutta se vaikuttaa myöskin erikoisella tavalla yksilöihin. Kun jollakin kansalla on hyvä taloudellinen asema, se nousee suuremmalla voimalla mahtavaan asemaan. Kun se näin vaurastuu, silloin on henkisillä kyvyilläkin mahdollisuus ilmetä. Jolla on aineellinen pohja, se luo ja ilmentää voimakasta

kehitystä. Kun tällä tavoin katselemme kehitystä, niin huomaamme, että siinä vallitsee syyn ja seurauksen laki. Ei mikään tapahdu ilman syytä, ja sentähden me voimme sanoa, että me uskomme kohtaloon.

Kun joku ihminen esim. syntyy johonkin kansaan, niin silloin hänen kohtalonsa on semmoinen, että hänen täytyy ottaa osaa sen kansan elämään. Jos hän on syntynyt köyhään kansaan, niin hänen kohtalonsa on silloin se, että hänen täytyy kärsiä yhdessä sen kansan kanssa. Kohtalo on joka paikassa vaikuttamassa. Se on määrännyt, millaisissa oloissa hän syntyy ja elää. Totta on kyllä, että kun katselemme elämää tältä materialistiselta kannalta, niin kohtalo on sokea. Se toimii aivan sokeasti; se ei katso yksilöihin. Se on määrännyt minne olemme syntyneet. Mutta me kysymme: "Miksi meidän täytyi juuri näihin oloihin syntyä? Mikä kohtalo siinä oli?" Tähän emme osaa muuta sanoa, kuin että kohtalo on sokea, se on sattumaa. Kohtalossa ei siis ole mitään siveellistä merkitystä. Elämä on vain koneellinen tapahtumasarja. Mutta kun me asetumme sille kannalle, että emme saata olla materialisteja, niin me huomaamme, että tässä ei saata olla mitään järkeä, ei mitään tarkoitusta. Kun me asetumme sille kannalle, että on olemassa tajuntaa, että on olemassa henkeä, silloin meidän täytyy kysyä: "Eikö kohtalollakin ole siveellistä merkitystä? Ei suinkaan se ole vain sokea asian kulku?" – Kun katselemme asiaa tältä kannalta, niin huomamme, että elämällä on siveellinen sisältö. Kohtalollakin on siveellinen sisältö; sillä, että ihminen syntyy tiettyyn maahan, silläkin on siveellinen sisältö ja jokin tarkoitus. Siinä pitää olla sisältöä; se ei saa olla pelkkää sattumaa. Niin me uskomme. Kun me asetumme jälleensyntymisen kannalle ja uskomme siihen, että ihmisessä on jotakin, joka syntyy uudestaan, että hänen sisäinen henkensä pukeutuu ihmismuotoon täällä maan päällä, silloin me kysymme: "Eikö niillä eri ruumistuksilla ole keskinäistä siveellistä yhteyttä ja syytä? Ei suinkaan meitä heitetä tänne aivan sattumalta elämään ilman

mitään järjestystä, vaan kyllä kai siinä on järjestelmä, syy, minkä takia kaikki tapahtuu, niin kuin se tapahtuu?” Sentähden on kohtalokysymys niin tärkeä, kun ajattemme sitä jälleensyntymisen kannalta.

Sitten me kysymme: ”Eikö ole olemassa mitään meitä liikuttavaa syytä, miksi synnymme määrättyyn paikkaan? Eikö tähän kaikkeen ole mitään siveellistä syytä?” – Näin meidän täytyy kysyä. Kohtalo muodostuu meille siksi kysymykseksi, jota intialaiset kutsuvat nimellä karma. Onko karmaa olemassa. Onko olemassa semmoista lakia, joka ei ainoastaan vaikuta koneellisesti, vaan joka vaikuttaa siveellisellä tavalla ihmisen elämässä? Onko olemassa karmaa? Kun me teemme tämän kysymyksen, niin joudumme korkeammille aloille. Silloin meidän täytyy turvautua sisäisiin tutkimuskeinoihin. Meidän täytyy turvautua toisenlaisiin aisteihin. Mutta me voimme tämän kyllä ymmärtää ilmankin. Kun semmoinen, joka on tutkinut näitä asioita, selittää meille, mitä hän on huomannut, niin se voi mennä meidän järkeemme. Me voimme siis kyllä saada eräänlaisen matemaattis-loogillisen käsityksen karmasta. Tavallisilla aisteillamme voimme kyllä jossakin määrin päästä selvyyteen karmasta, mutta se jää kuitenkin vielä sekä epämääräiseksi että hataraksi ja ilman tieteellistä todistusta. Jos me itse muistamme edellisiä elämiämme, niin me voimme nähdä yhteyttä niiden kanssa. Mutta tämän kautta karma ei sittenkään voi tulla selväksi toisille. Ainoa kuva, minkä näin saamme, on samanlainen, minkä saimme jälleensyntymisestäkin. Me voimme saada siitä matemaattis-loogillisen käsityksen. Kun me kysymme: Millä tavoin karma vaikuttaa ihmisen elämässä, millä tavoin se on ruumistusten kanssa yhteydessä ja miksi se vaikuttaa toisella tavoin toiselle kuin toiselle? – niin me saatamme havaita, että on olemassa vastaus, joka menee kahteen äärimmäiseen suuntaan. Materialistit sanovat: Ei ole siveellistä karmaa. Toinen äärimmäinen käsitys sanoo, että kaikki ihmisen elämässä on karmaa; kaikki on syytä ja seurausta. Ihmisen elämässä kaikki on

seurausta ja jostakin menneestä elämästä. On olemassa välttämättömyys, jonka mukaan kaikki kohdat ihmiselämässä ovat karmaa. Kaikki, mitä tapahtuu, johtuu hänen luonteensa edellytyksestä. Voidaan sanoa, että kaikki ihmisen elämässä on jo edeltä päin määrätty. Kysymme: Mikä on aiheuttanut luonteemme, miksi olemme syntyneet? Ja saamme vastaukseksi: Se on karmaa. Ihminen on tulos menneisyydestä; hän on itsensä luoma. Ja kaikki, mitä hän tekee, on luonnollista seurausta hänen menneisyydestään. Ihminen toimii aivan koneellisesti. Maailmassa vallitsee tämmöinen välttämättömyyden laki. Karma on oikeastaan yhtä kuin välttämättömyys. Se on kohtaloa, se on sallimusta. Mitä tahansa tapahtuukaan, se on vain kaikki kohtaloa. Mitä ikinä tapahtuukaan, se on kaikki sallittua. On kansoja, jotka ovat tähän käsitykseen niin uppoutuneet, että eivät muuta ajattelekaan. Se on niinkuin kismet, Jumalan tahto.

Tämä tämmöinen karmakäsitys ottaa meiltä pois kaiken aloitekyvyn. Turhaa on yrittää mitään tehdä, kohtalo kuitenkin kaiken määrää. Ihminen ei kykene itse mitään tekemään. Se on fatum, kismet. Tämä on käsitys, josta täällä länsimailla on ihmisiä varoitettu ja sanottu, että semmoiseen toimettomuuteen vie tuo karmausko. Ja jos me käsitämme karman tällä tavoin, niin se viekin meidät suorastaan fatalismiin. Niin käy, jos käsitämme ja selitämme karman tällä tavoin. Onhan olemassa eteviä ajattelijointa, jotka ovat tällä kannalla. He ovat n. s. deterministejä. He kaiketi eivät usko ollenkaan vapaaseen tahtoon. Tutkittuaan ihmisen luonnetta he ovat sanoneet: "Me olemme tutkineet ihmistä, mutta emme ole löytäneet hänessä mitään tahtoa. Ihmisessä ei ole tahtoa; hänessä on vain ajatuksia ja tunteita. Ne määräävät täydellisesti ihmisen toimia. Ihmisellä ei ole mitää tahtoa; hän toimii vain ajatustensa ja tunteittensa kautta." – Meistä tuntuu, että tämä on aivan loogillista. Eikö se niin olekin, me sanomme. Mutta silloin me kysymme: "Mutta miten sitten on asianlaita onko vapata tahtoa sitten ollenkaan olemassa? Onko kaikki vain karmaa? Miten se on?" – Meidän täytyy

muistaa se seikka, että jokainen miestä, joka ajattelee ja etsii totuutta, joka ei tyydy elämään kysymättä mitään, joka tutkii ja mietiskelee sanoo itselleen: "Minä olen nyt tämmöisissä olosuhteissa, mutta en tunne, että ne olisivat minulle aivan vieraita. Tuntuu siltä, että ne ovat minulle sopivat ja minusta tuntuu, että minä olen ansainnut tämmöisen. Se kuuluu minuun ja tässä minun täytyy ponnistaa eteenpäin. Jos minä olen vaikeissa olosuhteissa ja jos syvennyin tähän asiaan, en voi sanoa itselleni, että se on tullut jostakin muualta, että minä en ole sitä valmistanut, että se on toisten syytä." Ihminen ei voi sanoa näin itselleen, sillä hän tuntee sisässään olevansa vastuunalainen olento. Emme voi ehdottomasti sanoa, että meissä ei ole mitään syytä ja että me olemme syyttä kärsineet. Ihminen saattaa sanoa itselleen näin. Me voimme huomata jotakin, miksi meillä on niinkuin on. On aivankuin olisi jotakin tutunomaista olosuhteitten ja itsemme välillä. Korkeintaan voimme sanoa, että me emme ole pyytäneet syntyä tänne maan päälle. Silloin me voimme sanoa, että se on kohtalo tai Jumala, jonka toimesta täällä olemme, silloin me saamme syyttää Jumalaa. Saamme syyttää häntä siitä, että on näin huonosti. Mutta jos me näin syytämme Jumalaa, silloin tapahtuu meissä merkillinen muutos. Meistä tuntuu niin rauhalliselta: se on Jumalan syy. Se vaikuttaa meihin rauhoittavasti. Kun me tätä käsitystä pitkitämme, niin että me voimme yhtyä siihen, että koska syy oikeastaan on Jumalan, niin Jumala voi olla jokaiseen syypää. Silloin me kysymme: "Miksi hän on heittänyt meidät tänne maan päälle?" Jos me sanomme, että syy on Jumalan, niin silloin me myöskin voimme myöntää jälleensyntymisen ja karman olememassaolon. Me voimme näet ajatella, että Jumalalla oli ehkä se syy, että hän sanoi meille olleen välttämätöntä syntyä tänne maailmaan. Ja ehkä hän sanoi, että meissä oli jokin syy; meidän menneisyydessämme oli jotakin, joka sen vaikutti. Me voimme nyt huomata, että meidän menneisyydessämme saattoi olla jokin syy siihen, että me olemme nyt niinkuin olemme. Kun me

olemme tähän asti päässeet, niin me jo voimme toisella tavalla ymmärtää karmaa ja jälleensyntymistä.

Nyt, kun me tutkimme karman työtä ja katselemme ruumistusten syitä toisiinsa verrattuina, niin me voimme sanoa, että on olemassa kolme tekijää karman luonnossa. Yksi näistä tekijöistä on se, josta jo puhuimme, kun viittasimme siihen, että historiallisessa kehityksessä vallitsee syyn ja seurauksen laki. Kaikilla tapahtumilla on omat syynsä ja kaikilla on myöskin seurauksensa. Tuo on karman laki. Tämä on yksi tekijä. Kaikella mitä me teemme, sanomme ja ajattelemme on seuraus. Sitä emme voi välttää. Nyt me sanomme, että se seuraa ihmisen teoista se määrää, mikä on oleva meidän kohtalomme tulevassa elämässä. Sen nojalla, miten nyt elämme, tulemme elämään seurauksen siitä. Se määrää, mihin kansaan ihminen kulloinkin syntyy. Jos me esimerkiksi rakastamme tätä kansaa ja uhraamme koko elämämme sen puolesta, elämme ja kuolemme sen puolesta, niin siitä johtuu, että karma antaa meidän syntyä tähän kansaan. Me olemme ehkä voineet olla välillä muualla. Olemme saattaneet syntyä esim. Etelä-Euroopassa, olemme olleet välillä joitakin kokemuksia samassa. Rakkauden elähyttäminä saamme joskus syntyä tänne uudestaan. Tämä karma, joka näin aiheutuu, tyhjentyä ihmisen syntyessä. Sielu on nyt vasta syntynyt persoonalliseen elämään, hän on nyt puhdas lehti, johon saadaan kirjoittaa. Mutta se, että hän syntyi tähän kansaan määrättyihin olosuhteisiin, se että hän syntyi joko hyvään tai pahaan, se kaikki oli hänen karmaansa. Nyt se tyhjentyi. Me tunnemme kuitenkin vastuuntuntoa vaikka olemmekin uusia ihmisiä. Me tunnemme, että me olemme itse vastuunalaisia olentoja. Se johtuu meidän karmastamme. Nyt meillä on edessä elämä, joka on uusi puhdas lehti. Ja tässä tulee nyt juuri toinen tekijä. Mitenkä tähän puhtaaseen lehteen kirjoitetaan? Siihen ei voisi mitään kirjoittaa, ellei ihminen olisi tahdolla varustettu olento, ellei hänellä olisi minuutta. Minuus merkitsee, että hänellä on tahto. Hänellä on itsenäinen minä. Mutta jos ihminen olisi kone, jos hän olisi vain

tunteitten ja ajatusten tulos, niiden kokoamus, silloin hän ei tarvitsisi mitään minää. Mutta nyt kysymme: "Pitääkö tämä väite todellakin paikkansa. Onko ihminen vain paljaita ajatuksia ja tunteita?" Ja meidän täytyy todeta se ei ole totta. Ihmiset, jotka ovat kehittymättömiä, ovat kyllä oikeastaan vain kokoomus tunteita ja ajatuksia. On ihmisiä, jotka vain kokoavat hedelmiä puista ja syövät yrtejä. He eivät ajattele mitään. Mutta me tiedämme, että useimmat ihmiset eivät ole semmoisia, me emme ole vain eläimiä. On kyllä ihmisiä, jotka väittävät, että ihmiset elävät vain tunteilla ja ajatuksilla. Mutta tämä ei ole totta. Meidän ei tarvitse huomataksenne tämän katsella muuta kuin aineellista kulttuuria. Onko se syntynyt koneellisesti? Onko se syntynyt koneellisten voimien vaikutuksesta? Onko se vain koneellisten voimien aikaan saama? Me huomaamme, että siinä on tarvittu ihmisen tahtoa. Suurten keksintöjen keksimiseen ei ole ollut mitään ulkonaista pakkoa. Se on ollut sisäinen halu, tahto päästä asioitten perille. Se on toista kuin ulkonainen pakko. Se on aivan puhtaasti järjellistä työtä, ainoastaan halua keksiä jotakin uutta. Se ei ole välttämättömyydestä aiheutunut. Olisihan voitu ajaa hevosella sen sijaan, että nyt ajetaan raitiovaunuilla. Ihminen olisi hyvin tullut toimeen ilman niitä. Tässä juuri esiintyy ihmisen vapaus. Hän on yksinkertaisesti tahtonut keksiä jotakin. Eivät eläimet pystyisi mitään semmoista keksimään. Ihminen voi sentakia keksiä, että hän on vapaa, että hänellä on tahtoa. Se on ihminen joka semmoista tekee. Mutta tahto on jotakin, joka meissä kasvaa. Se ei ole meissä valmiina. Vähemmän kehittynyt ihminen on vain kokoomus tunteita ja ajatuksia, hänen tahtonsa on vielä hyvin vähän kehittynyt. Me emme voisi ollenkaan tietää, mitä hän tulee tekemään; emme voi tietää sitä edeltäpäin. Hän ei tekojaan niin paljon harkitse. Mutta kehittyneempien ihmisten aikomukset me voimme jo edeltämäpäin nähdä. He punnitsevat tekojaan. Suuret valtiomiehet pitävät toisia ihmisiä aivankuin leikkikaluna. He näkevät terävällä silmällä, mitkä ovat heidän heikot kohtansa.

Siten he käyttävät heitä hyväkseen. Kehittyneemmät ihmiset saattavat siten käyttää kehittymättömiä omiin tarkoituksiinsa. He tekevät heidät itsensä orjiksi. On muistettava, että tahto on jotakin, joka kasvaa. Sitä myöten kun tahto kasvaa, sitä myöten myös ihmisen vapaus kasvaa. Ihminen tietää, kun hänen tahtonsa kasvaa, miten hän tulee menettelemään. Hän toimii laskien edeltäpäin. Me emme nyt enää näe hänen lävitsensä. Hänellä on tahto, joka voi määrätä hänen itsenä yli. Ihminen tulee sitä mystillisemmäksi, mitä enemmän hän kehittyy. Ja tämä tahto, joka ihmisellä on, tekee hänelle mahdolliseksi kirjoittaa puhtaaseen lehteen. Se kuinka kehittynyt tämä tahto on, myöskin määrä, kuinka todellista tämä kirjoittaminen on. Tämä on siis toinen tekijä. Mutta on olemassa vielä kolmas tekijä. Me sanomme, että ihmisen elämässä on seikkoja, jotka ovat meille aivan odottamattomia. Ei voi aina sanoa, että ihminen vapaana olentona on pannut semmoiset voimat liikkeelle, jotka ovat aiheuttaneet tällaiset tapaukset. Me näemme että on semmoisia merkillisiä sattumia. Voi esim. tapahtua, että me yhtäkkiä saamme periä suuren omaisuuden ja tulemme aivan odottamatta rikkaiksi, tai että ihminen esim. äkkiä alkaa rakastaa jotakin henkilöä; tai tapahtuu ihmiselle semmoinen sattuma, että kaikki hänen omaisensa kuolevat, josta hänelle tulee suuri suru. Mutta mikä sitten on tuo siveellinen tarkoitus näissä tapauksissa? Sillä eihän ihmisen ruumis kestä enemmän kuin se voi. Kun sen voimat ovat lopussa, niin se kuolee. Sehän on aivan luonnollista; aivan luonnollinen seikka. Mutta nyt kysymme: "Mikä on asian siveellinen puoli?" Katselkaamme asiaa nyt siveelliseltä kannalta. Onko mitään siveellistä syytä ja merkitystä tällä äkinäisellä tapauksella, vai oliko se vain sokea sattuma? Oliko se sanalla sanoen karmaa? Onko karma säätänyt odottamattomat tapaukset? Kuuluvatko ne karmaan? Silloin me saamme vastaukseksi: "Ne kuuluvat karmaan." Mutta millä tavoin? – Tässä on kolmas tekijä, joka vaikuttaa karman aikaansaamisessa. Se on meidän oma sielumme, meidän korkeampi minämme. Se

joka on kaikissa. Se joka on sama kaikissa, joka aina syntyy. Se on meidän korkeampi olemuksemme. Tämä on kolmas tekijä. Sillä kuten olemme nähneet niissä luennoissa, joissa olemme puhuneet kuolemasta ja kuolemattomuudesta, se on se elämän kirja, johon – kuten muistamme – kirjoitetaan muistiin.

Ihminenhan on ensin kiirastulessa, jossa hän luopui pahasta. Hän näkee silloin mikä hänessä on pahaa. Toinen puoli kuoleman jälkeistä elämä on sitten taivaselämää, johon hän on saanut syntyä kaikkien siihen hyvään, mikä hänessä on. Silloin hän saa palkintonsa; silloin hyvä puhkeaa kukkaan. Mehän muistamme tämän. Nyt sielu on ottanut nämä kokemukset itseensä. Nyt meidän sisäinen minämme sanoo itselleen ennen kuin syntyy uudestaan: ”Minä olen nyt oppinut, että se ja se on pahaa, ja sitä minun ei pidä tehdä. Nyt minun pitää sovittaa se paha, mitä minä olen tehnyt. Minun pitää koettaa välttää pahaa ja tehdä vain hyvää, sillä hyvä tuottaa riemua ja autuutta. Minä olen kiitollinen siitä, että minussa joskus on puhjennut jotakin hyvää, ja nyt minä sanon itselleni, että minä tahdon kartuttaa tätä hyvää. Minä tahdon nyt kasvattaa sitä ja tahdon oppia tekemään hyvää.”

Me ihmiset sanomme näin itsellemme ennen kuin synnymme maan päälle. Me sanomme näin ajatuksille ja tunteille; me tahdomme välttää sitä ja sitä pahaa, ja myös pyrkiä eteenpäin siinä ja siinä hyvässä. Kun ihminen on tämän sanonut itselleen, niin hän syntyy maan päälle. Mutta kun ihminen syntyy, ei hänellä ole muistia edellisestä elämästä eikä liioin taivaselämästä, siitä elämästä, jota hän viettää ennen kuin syntyy maan päälle. Mutta hänellä on kuitenkin semmoinen tunne, että se ja se on pahaa ja sitä on vältettävä. Tämä tunne ilmenee elämän kuluessa ihmisen omanatuntona. Toinen, hyvä, ilmenee haluna hyvään. Nyt me näemme, kuinka saattaa käydä elämässä: me saatamme rikkoa olemalla kuulematta omantunnon ääntä. Saattaa siis tapahtua niin, että ihminen unohtaa sen läksyn, jonka on oppinut ja syöksee itsensä uudelleen pahuuteen. Mutta sattaa joskus sattua tapaus, joka herättää hänet näkemään, että hän on

erehtynyt. Häntä saattaa esim. kohdata jokin suru tai onnettomuus. Hän voi myös kadottaa koko omaisuutensa, kaiken, mitä hänellä on. Semmoiset tapaukset voivat herättää omantunnon. Silloin omatunto puhuu voimakkaammin kuin ennen, ja hän huomaa erehtyneensä. Nyt ihminen voi sanoa itselleen: "Älä tee tätä ja tätä pahaa, siitä pitäisi päästä." Hyvä antaa ihmiselle uutta voimaa ja kuoleman jälkeen se, kuten on sanottu, lisääntyy tuhat kertaa. Me saatamme elämässämme esim. tavata jonkun ihmisen, johon me ensi silmäyksellä rakastumme. Nyt kysymme: "Mistä tämä johtuu?" Silloin me huomamme, että meistä tuntuu siltä kuin minun ja hänen välillään olisi jokin vanha side. Se aiheutti sen, että hän nyt tuli ja me kohtasimme toisemme. Rakastavat tulevat taas yhteen. Ne jotka rakastavat toisiaan, voivat luoda. He voivat jatkaa sukuaan. Rakkauden salaisuus on luomisessa. Mutta ihmisten rakkaus ei ole ainoastaan nyt tullut. Jos rakkaus on tunteissa, ajatuksissa ja tahdossa, niin silloin heidän rakkautensa, vaikka se ei loisikaan jälkeläisiä, se luo kuitenkin näkymättömässä maailmassa lapsia. Nämä lapset ovat heidän ajatustensa tuotetta. Jos nämä lapset ovat kylliksi voimakkaista, hyvin kauniita ja ihania, niin heidän ikänsä on melkein ääretön. Silloin on rakkaus niiden kahden ihmisen välillä kuolematon. Ja kun he kuolevat ja syntyvät uudestaan, niin he tulevat samaan aikaan maan päälle ja heidän lapsensa näkymättömässä maailmassa vetävät heidät toistensa luo. Ja ne lisäävät heihin kaikkea hyvän voimaa. Mutta nyt me kysymme: "Millä tavoin saadaan aikaan tällaisia tapauksia? Millä tavoin karma vaikuttaa, kun se tuo meille onnellisuutta, tai kun se tuottaa meille suuren ilon?" – Täytyy sanoa, että näin tapahtuu kun karman toiminnassa on järjellisyttä. Me ymmärrämme sen kun otamme huomioon, että on olemassa tajunta, että on olemassa Jumala ja että on olemassa jumalallinen persoonallisuus. Ymmärtääksemme karman toimintaa meidän on pidettävä kiinni siitä, että tämän näkyvän maailman takana on viisas, ylevä ja jalo tajunta, joka osaksi on Jumala, osaksi

monlaisia viisaita olentoja, ja vielä muistettava, että näkymätömästä katsellen ihmiskunta on kuin suuri perhekunta. Tajunnan kannalta on näin. Kun tämän kaiken pidämme mielessä, silloin ymmärrämme millaista karman toiminta on. Sitä johtaa voimakas persoonallisuus ja jotkut viisaat olennot. Ne viisaat olennot saattavat aikaan tuommoisia tapauksia meidän elämässämme. Ne ovat karmallisia siinä merkityksessä, että ne aiheutuvat meidän luonteestamme. Niillä on jokin tarkoitus. Nuo viisaat olennot, jotka ovat kaiken takana, tekevät sen meille rohkaisuksi. Tämä on suurenmoinen ja ylevä seikka. Me emme ole jätetyt oman onnemme varaan. Me emme elä koneellisessä maailmankaikkeudessa. Se mikä näyttää olevan poikkeus koneellisuudesta, ei ole mitään järjetötä, joka sotisi järjestystä, järjellistä elämää vastaan. Se on ainoastaan sisäisen tajunnan aikaansaama. Samalla tavoin kuin koneellisuus on suuremman järjen ja viisauden aikaansaama. Se on kyllä tahto, mistä Jeesus Kristuskin sanoi, että ei koskaan edes varpunen putoa maahan ilman Isän tahtoa. Se on tavallaan totta se, sillä me elämme todella siäisesti suuressa perheessä, jossa kaikista pidetään huolta. Meitä kasvatetaan suuremman viisauden mukaan. Me emme saa ajatella siten, että meistä pidettäisiin sillä tavoin huolta, että joka askelta vartioitaisiin, vaan sillä tavoin kuin on asian laita viisaissa perheissä, joissa lapsilla on suuri vapaus. Vanhemmat, jotka tahtovat lastensa kehittyvän elämässään sanovat, kuinka on tehtävä siinä ja siinä tapauksessa, ja he opastavat heitä kaikin tavoin. Myös he joskus heitä rankaisevat. Muuten he jättävät heille täyden vapauden. Mekin saamme elää vapaasti tässä maailmassa. Saamme taistella ja erehtyä. Mutta kuitenkin silloin tällöin on kuin Jumalan käsi ulottuisi meihin asti. Semmoisia huomioita voimme tehdä elämässä. Ja silloin saatamme uskoa, että on olemassa rakastava Isä, joka meistä huolen pitää. Mutta meidän uskomme on muodostuttava tieteelliseksi. Se ei saa olla enää vain pelkkää lapsen uskoa.

Esitelmä 1.4.1918

A. A:n pikakirjoitetusta muistiinpanoista kurrentille tulkinnut
Reino Kuosma